

Posudek vedoucího diplomové práce

Tereza Patzenhauerová: Artwashing a české galerie

Autorka vytvořila velmi přínosnou a v našem prostředí vlastně průlomovou souhrnnou teoretickou práci o fenoménu, který může výrazným způsobem ovlivňovat fungování, smysl a veřejnou reflexi „uměleckého provozu“. Jde o otázku relevantnosti či nevhodnosti určitých způsobů financování uměleckých institucí, o otázku jejich následné funkce a možnosti nějakého pozitivního veřejného působení (pokud je takové působení předpokládáno či prezentováno). V souvislosti s „artwashingem“ se prostupují různé myšlenkové a teoretické koncepty a postupy: jde třeba o sociální, estetické, etické, historické, politické, didaktické ad. hlediska.

Artwashing také nelze vyčlenit ze spektra dalších praktik obdobného typu a dopadu – souvisí mnohdy např. s tzv. gentrifikací, s určitými hierarchizačními strategiemi, s prohlubováním sociálních příkopů atd. Autorka si nicméně uvědomuje také historické ekvivalenty těchto fenoménů a nesnaží se postupovat hodnotícím způsobem, ale zachovává si relevantní teoretický odstup a zvědavost.

V souvislosti s jakousi prehistorií artwashingu u nás by se v budoucnu myslím dala zkoumat třeba také strategie firmy Baťa ve vztahu k umění a její ambivalentnost a kontroverznost, hlavně v období Druhé světové války (i když to je pochopitelně velmi specifická situace).

Autorka využívá kvalitní teoretické literatury (a komentuje i její limity, přesněji řečeno její dílčí predestinace); rozebírá řadu zřetelných a podnětných příkladů z oblasti artwashingu v zahraničním uměleckém dění. Nalézá řadu paralel i v tuzemském uměleckém provozu a prokazuje, že o artwashingu je nutné uvažovat právě též v našem, tímto teoretickým průzkumem dosud nepříliš poznamenaném prostředí. Svoji teoretickou práci provázala s dílčí výzkumnou studií mediálního diskurzu – jedná se o průzkum „kauzy“ pražské Kunsthalle, a to především z hlediska četnosti, rozpracovanosti a trvání mediálního zájmu o toto téma.

Diplomovou práci Terezy Patzenhauerové pokládám za velmi kvalitní rozbor podstatného a kontroverzního fenoménu současného uměleckého provozu, který

přenáší toto téma na domácí půdu a poskytuje kvalitní teoretické zázemí pro jeho interpretace. Diplomovou práci proto doporučuji k přijetí a navrhuji hodnocení „výborně“ (tedy „1“).

Václav Hájek